

בלבבי

תמימות
בדרך
אחרון

בלבבי משכן אבנה

השיעורים של הרב זמינים ב"קול הלשון"

073.295.1245 | ישראל | 718.521.5231 USA

תמימות בדור אחרון

את הברית מאברהם אבינו ולזרעו שהברית זה במהלכי תמימות עם הבורא עולם.

שני מושגים תמימות של תמימות

הפרת הברית מה עניינה. כאשר האדם מאבד את ה"התהלך לפני והיה תמים", הוא מאבד את ה"תמים תהיה עם ה' אלוקיך", יש כאן הפרת הברית. אדם כאשר הוא אדם השלם בקדושתו יתברך, לשון הרמח"ל בתחילת מסילת ישרים "יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה", מה זה "שורש העבודה התמימה, מה זה עבודה תמימה? לשון תמימות יש לו שתי לשונות, לשון תמימות למשל בקורבנות שהקרבת צריך להיות תם ולא בעל מום. ויש לשון של תמימות "ויעקב איש תם יושב אהלים", זה שני לשונות של תמימות. שהרמח"ל כותב "יסוד החסידות ושורש העבודה התמימה", מהי עבודה תמימה? עבודה תמימה היא גם מלשון קרבן תם שאינו בעל מום, דבר שלם, עבודה שלימה שאין בה חסר אין בה מום. וזה גם במהלכי "יעקב איש תם", העבודה הפנימית היא עבודה תמימה. עבודה תמימה היא עבודה בבחינת "התהלך לפני והיה תמים", להיות תמים עם ה' אלוקיך.

הברית שנכרתה בין הכנסת ישראל לבין הקב"ה במהלכי ברית זה מתגלה ב"יעקב איש תם יושב אהלים". הוא איש תם. התמימות עם הקב"ה היא הברית עם הקב"ה. כאשר האדם יש לו תמימות עם מציאות ה' יתברך אז הוא

הימים האלו ימי השובבי"ם ימים של תיקון של אות ברית קודש. יש בזה כמובן פנים רבות מה מהלך התיקון באות ברית קודש. ננסה בעזר ה' לגעת בנקודה אחת מכיוון אחד.

ברית ממקום של תמימות

מושג ברית "ויכרתו שניהם ברית", כל ענין של ברית הוא ברית בין שניים, הוא נקודה של התקשרות. גם אות ברית קודש יש בו חיצוניות ויש בו פנימיות. בחיצוניות חס ושלום הפגם בפועל, הוא פגם בעצם ההתקשרות למי שכרתו איתו את הברית. "וכרות עמו הברית", יש ברית בין כנסת ישראל להקב"ה. "התהלך לפני והיה תמים" כך אומר הקב"ה לאברהם אבינו. הברית היא ברית שהאדם בשעה שעושים בו את הברית מילה הוא כורת ברית עם הקב"ה. "התהלך לפני והיה תמים", הרי שע"י האות ברית קודש האדם נקשר בהקב"ה, הוא בבחינת "תמים תהיה עם ה' אלוקיך". כמו שמבואר בדברי רבותינו שדייקא עושים את הברית מילה בן שמונה ימים בזמן שאין לאדם דעת, זה נעשה בעל כורחו שלא לדעתו שלא לרצונו, מחמת שהמהלך של אות ברית קודש המהלך של הברית הוא מהלך של "התהלך לפני והיה תמים", זה נובע ממקום של תמימות, לא ממקום של בחירה במהלכי הדעת. ישמעאל נימול ל"ג שנה, אבל יצחק הברית מילה אצלו היא לא במהלכי דעת אלא זה ברית של "התהלך לפני והיה תמים", מכאן ואילך קבלנו

איש תם". הוא לא היה יושב אוהלים תם, אלא הוא היה "איש תם יושב אוהלים". מה שהביא אותו לאוהל, לאוהל של תורה לאוהל של שם ועבר זה היה מכוח התמימות.

תורה מהר סיני מתמימות

התורה הקדושה שהיא ניתנה בעולם היא ניתנה במעמד הר סיני, כל בעלי מומין, אומרת הגמ', נרפאו, לא היה בעלי מומין. משה רבנו שהיה כבד פה וכבד לשון נרפא במעמד הר סיני, כל החולים כולם, אומרים חז"ל, נתרפאו. הרי שבמעמד הר סיני לא היה בעל מום אלא כולם היו בבחינת תם. כמו שכולם היו בבחינת תם שלא בעל מום גם כולם היו בבחינת תם של תמימים. התורה בחינת יעקב נקרא "איש תם יושב אוהלים", גם מעמד הר סיני היה במהלך של תם אין בו מום אלא הוא בבחינת איש תם. זה תורה.

תורה ניתנה במהלך שמה שהאדם מגיע לעסק התורה "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה", מה כוונת הדבר "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה", כמו שהוא נכנס לברית מכוח התמימות "התהלך לפני והיה תמים", כך גם כאשר הוא נכנס לתורה זה בבחינת "איש תם" ומכוח כך הוא מגיע ל"יושב אוהלים" באוהלה של תורה. כשנכנס לברית בתמימות כך הכניסה לעולמה של תורה מכוח תמימות. זהו "כשם שנכנס לברית כן יכנס לתורה". זה תורה בצורתה האמיתית, זה נקרא ברית.

התורה הקדושה היא בריתנו יתברך, זה הברית בין ישראל לאביהם שבשמיים. הברית בין ישראל לאביהם שבשמיים היא ברית שמגיעה במהלך תמימות. כאשר האדם מאבד את אותה תמימות, זה נקרא פגם אות ברית קודש. פגם

מקושר להקב"ה בכל מצב. כאשר אין לאדם תמימות עם הקב"ה אז ההתקשרות שלו להקב"ה תלוי בשינויים. דבר שמגיע במהלך חשבון במהלך הדעת, אז כפי מדרגת הדעת שיש לאדם כך הקשר שיש לו להקב"ה. בגדרי דעת יש דין של גדול בן י"ג שנה חייב במצוות, גדול בן כ' שנה כמו שאומרת הגמ' בבבא בתרא הוא יכול למכור בנכסי אביו. יש הגדלה בדעת. עד עשרים שנה בית דין של מעלה לא מענישים, הוא עדיין לא גדול ודעתו לגמרי. אבל קטן הוא כגמול עלי אימו, הוא תמים עם אימו, שם אין מדרגות כפי מדרגה של דעת, אלא הוא תמיד נמצא אצל אימו, כי הוא תמים אצל אימו.

כאשר האדם יש בו נקודה של תמימות באמת, הוא מקושר להקב"ה תמיד. "יעקב איש תם יושב אוהלים". היי לכאורה בשביל להיות יושב אוהלים זה לא איש תם. "אני חכמה שכנתי ערמה", אומרת הגמ' בסוטה, אסור ללמוד את האישה תורה מחמת שע"י כן היא נעשית ערמומית, "אני חכמה שכנתי ערמה". הרי שלכאורה יעקב נקרא יושב אוהלים יושב באוהלה של תורה זה לא איש תם, "אני חכמה שכנתי ערמה". מה כוונת הדבר "יעקב איש תם יושב אוהלים", דייקא יושב אוהלים לכאורה זה לא איש תם.

אז ודאי שפשוטם של דברים מה שהגמ' אומרת בבבא בתרא "אחיו אני ברמאות", אז ליעקב גם היה כח של רמאות, זה מכוח ה"יושב אוהלים" אני חכמה שכנתי ערמה". אבל בעומק מה שמבואר כאן בדברי חז"ל, יעקב בעסק של התורה שלו שהוא היה יושב אוהלים באוהלי שם ועבר בעסק התורה, זה נעשה מכוח "יעקב

כאשר בני ישראל עומדים במעמד הר סיני והם מקבלים את התורה הם אומרים "נעשה ונשמע", הקדימו ישראל נעשה לנשמע. דברי הגמ' בשבת כידוע באותו גוי שאמר "עמא פיזוא", וכי אתם לא בודקים מה אתם מקבלים?! סדר הדבר צריך להיות קודם נשמע ולאחר מכן נעשה. מאיפה הגיע מהלך בקבלת התורה שקודם הם אמרו נעשה ולאחר מכן נשמע? כי יש להם תמימות בהקב"ה, הם מאמינים בו, הם תמימים שמה שהוא יתן להם זה תורת אמת.

התורה שקבלנו במעמד הר סיני היא לא הגיעה במהלך של 'נשמע', להבין ולאחר מכן לעשות. אלא היא הגיעה במהלך של שורש הקבלה מהאמונה מה"כגמול עלי אימו" שהוא תמים עם ה' אלוקיו והוא מאמין בו כמו שאומר רש"י "אינו מהרהר אחריו", שם בצורה הזו היה מהלך של קבלת התורה, הקדימו ישראל נעשה לנשמע, "איש תם יושב אוהלים" זה אותו מהלך שהקדימו ישראל נעשה לנשמע, כך הם קבלו את התורה.

המחשבה הראשונה היא לא הייתה לבדוק את הדבר, אלא המחשבה הראשונה הייתה שהוא מאמין לנותן התורה, "תמים עם ה' אלוקיך, האמן בו ואל תהרהר אחריו", מכוח כך הם קבלו תורה. זה תורה שהיא בבחינת ברית כלשון חז"ל בין ישראל לאבינו שבשמיים.

אבל כאשר האדם לא מקדים נעשה לנשמע אלא הוא מקדים נשמע לנעשה, הוא מאבד את שורש קבלת התורה, את עומק ההתקשרות של האדם לבוראו מצד מהלכי התמימות, התורה אצלו היא איננה במדרגה של נעשה ונשמע אלא במדרגה של נשמע ונעשה. זה נקרא

של אות ברית קודש מה שהאדם מאבד את מהלכי התמימות הפנימית שקיימים בנפש האדם.

טיפה ראשונה מדעת או מתמימות

עיקר עומק הפגם, יעקב אבינו, כתוב בפרשת ויחי, "ראובן כוחי וראשית אוני". אומר רש"י דברי חז"ל כידוע, "כוחי וראשית אוני שלא ראה טיפת קרי מימיו". יש טיפה ראשונה. מה זה טיפה ראשונה? איפה אנחנו מוצאים עוד מושג של טיפה ראשונה בדיני תורה? יש דין בשמן בהדלקת המנורה בבית המקדש, 'טיפה ראשונה' כמו שאומרת הגמרא במסכת מנחות כידוע, להדלקה, טיפה שניה למנחות.

הטיפה הראשונה היא שייכת למנורה. "הרוצה להחכים ידרים שבדרום" מה מדליקים את המנורה שבדרום? מדליקים את המנורה של מנורה רק מטיפה ראשונה. על אותו משקל של מנורה "הרוצה להחכים ידרים" שמנורה בדרום שמודלקת בטיפה ראשונה, כך יש יש טיפה ראשונה אצל האדם גם כן. זה מה שנאמר אצל יעקב אבינו "כוחי וראשית אוני, שלא ראה טיפת קרי מימיו".

הטיפה הראשונה היא הטיפה שהיא ראשית חכמה. ומה הראשית חכמה אצל יעקב אבינו, "איש תם יושב אוהלים". מהי הטיפה הראשונה, הטיפה הראשונה מגיעה מצד מהלכי התמימות, נקודת ראשית המחשבה שנמצאת אצל האדם היא יכולה להיות ממהלכי דעת והיא יכולה להיות ממהלכי תמימות. כאשר האדם עוסק בתורה הקדושה ראשית המחשבה שלו מהיכן היא, האם היא מגיעה ממהלכי הדעת שלו או שהיא מגיעה ממהלכי התמימות שלו.

למצרים באה מכוח שאלה היא הפך של התמימות, ועל זה אומר לו הקב"ה העונש הוא הירידה למצרים.

הירידה למצרים, אם כן, באה מאותו מקום מאותו מהלך שאין גילוי של תמימות. לכן יש מהלך שנקרא גלות מצרים, "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם". היציאה ממצרים, מה שבני ישראל זוכים להיגאל ממצרים כולו במהלך של תמימות. "ואנחנו לא נדע מה נעבוד את בוראנו עד בואנו שמה", הם יוצאים ממצרים, "זכרתי לך חסד נוערייך אהבת כלולותייך לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". הקב"ה מוציא את בני ישראל ממצרים והם הולכים אחרי הקב"ה "לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה". הם יוצאים באמונתו של הקב"ה והם תמימים לו. לכן המהלך של יציאת מצרים הוא במהלך של "תעבדון את האלוקים על הזר הזה", קבלת מתן תורה זה הסימן ליציאת מצרים, ההשלמה של יציאת מצרים זה קבלת התורה. הפגם היה "במה אדע כי אירשנה" והתיקון של יציאת מצרים הוא להגיע למעמד הר סיני ל"הקדימו ישראל נעשה לנשמע", הם האמינו והיו תמימים לה' יתברך. זה גאולת מצרים.

הימים האלה שהם בבחינתם ימים של שובבי"ם, כל דבר יש חיצוניות ויש פנימיות. החיצוניות הם בוודאי העצות המעשיות הדרכים המעשיים שכתבו רבותינו ומובא חלקם בפוסקים כל אחד ואחד לפי דרכו. אבל הנקודה הפנימית של מהלכי הימים, הנקודה הפנימית היא קניין מהלכי התמימות עם הקב"ה, "התהלך לפני והיה תמים", תמים תהיה עם ה' אלוקיך". אות ברית קודש.

הפרת ברית קודש. "את בריתי הפר" הוא מפר את שורש הברית, שורש הברית זה "התהלך לפני והיה תמים". שורש הברית הוא "איש תם יושב אוהלים". שורש הברית הוא "הקדימו ישראל נעשה לנשמע. כאשר האדם הופך את סדר הדבר, עומק ההתקשרות שלו להקב"ה ולתורתו מגיע במהלך הפוך, זהו מהלך שנקרא "את בריתי הפר".

"החטא" של אברהם אבינו

הירידה למצרים שאלו הפרשיות הללו של שובבי"ם, "ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה", ולאחר מכן "ויהי בשלח פרעה", ולאחר מכן הפרשיות של קבלת התורה, יתרו. הירידה למצרים לאחר שהקב"ה כורת ברית עם אברהם אבינו בברית בין הבתרים אברהם אבינו שואל "במה אדע כי אירשנה", הקב"ה אומר "ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה". מבואר בחלק מהראשונים מה היה החטא אברהם אבינו שהוא שאל "במה אדע כי אירשנה". שאברהם אבינו שואל "במה אדע" הרי שהוא לא תמים עם הקב"ה ומאמין בשלימות. אלו הם דברי ראשונים. "במה אדע כי אירשנה" הרי שאברהם אבינו במדרגתו העליונה לפי ערכו שאין לנו השגה בה, אבל לפי ערכו, מסבירים הראשונים היה חסר ב"והתהלך לפני והיה תמים", הקב"ה כורת איתו ברית בברית בין הבתרים והוא שואל "במה אדע כי אירשנה". העונש על "במה אדע כי אירשנה" מהו, העונש על היעדר התמימות והאמונה "תאמין בו ואל תחקור אחריו", הוא ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם ארבע מאות שנה". הירידה

ה'תמים תהיה עם ה' אלוקיך'. אם הם מאבדים את ה'תמים תהיה עם ה'אלוקיך', הם לא יכולים להגיע למעמד הר סיני לקבל תורה בבחינת נעשה ונשמע. כל התורה ניתנה בבחינת "איש תם יושב אהלים", הקדמת התמימות ל"יושב אוהלים". התורה ניתנה במהלך של נעשה ונשמע במהלך שהתמימות שהיא הנעשה הם מקבלים את מה שעדיין לא שמעו. אם הם יורדים לשער הנ' של הקליפה הם מאבדים את האפשרות להתקשר להקב"ה מצד נקודת התמימות, שם יש את איבוד האפשרות להיגאל.

דורות אחרונים

כמו שהדבר היה בירידת מצרים כך הדבר חוזר בדורות אחרונים. אין לך דור כמו דור האחרון שהניסיונות שלו בשמירת אות ברית קודש כל כך קשים כמו הדור הזה. אבל כל דבר שהקב"ה נתן בבריאה הוא גם נתן צד שכנגדו. כל דבר שיוורד כח לעולם הקב"ה עושה זה לעומת זה עשה אלוקים. אומר הרמב"ן הקדוש, אומר האור החיים הקדוש שבדור האחרון הכנסת ישראל תיכנס לשער הנ' של הקליפה, מה שלא היה במצרים שלא נכנסו לשער הנ' של הקליפה שאילו נכנסו לא נגאלו, בדור האחרון כנסת ישראל ירדו לשער הנ' של הקליפה, והם יצאו ממנה מכוח מה? מאי שנא מגלות מצרים שהם לא יכלו לצאת משם אילו נכנסו ועכשיו הם כן יכולים לצאת? כי בגלות מצרים זה היה לפני מתן תורה, זה היה לפני ה'נעשה ונשמע', זה היה לפני הגילוי של היום החמישים שניתנה תורה. משא"כ בגלות בתראה שבה אנחנו נמצאים עכשיו זה אחרי מתן תורה. אחרי מתן תורה יש גם כח לצאת

מ"ט שערי טומאה

עומק הגלות שהיה לבני ישראל במצרים, כמעט והגיעו לשער הנ' של הקליפה בדברי רבותינו כמובא באור החיים שאילו נכנסו לא היו נגאלים. מה כוונת הדבר שהם היו מגיעים לשער הנ' של הקליפה הם לא היו נגאלים, מהו שער הנ' של הקליפה שאי אפשר להיגאל ממנו. הרי יש מ"ט שערי טומאה, אז יהיה עוד שער. מה שונה המ"ט שאפשר צאת מהם ומה שונה שער הנ' שאי אפשר לצאת ממנו.

שער הנ' של הקליפה זה המקום שנעקר מהאדם באופן מוחלט האפשרות להיות תמים. שער הנ' של הקדושה מהו? נ' שערי בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחת מהנ' שערי בינה. מ"ט ניתנו למשה כלומר משה מבין אותם, זה נקרא שערי בינה מלשון של הבנה, משה מבין את המ"ט שערים. השער החמישי לא ניתן למשה, אם הוא לא ניתן למשה אז מדוע הוא נברא? נ' שערי בינה נבראו בעולם כולם ניתנו למשה חסר אחת. אם משה רבנו לא זכה בזה איך הוא יזכה בזה?

מבואר בדברי רבותינו ברמב"ן בהקדמה על התורה, הרמב"ן אומר את זה על דרך אפשר על דרך אולי, השער הנ' של השערי בינה הוא לא הבנה הוא ידיעת האלוקות הוא הבנת האלוקות הוא התמימות לאלוקות. כולם ניתנו למשה חסר אחת. משה קיבל מ"ט שערי בינה השער החמישים של הבינה הוא לא שער של הבנה, הוא שער של אמונה - שער של תמימות, זה לעומת זה עשה אלוקים, כמו שהשער הנ' שבקדושה הוא עומק האמונה ועומק התמימות של "תמים תהיה עם ה' אלוקיך", השער הנ' של הקליפה היא העקירה המוחלטת של

הרי שחסר בעומק הברית, ואם חסר בעומק הברית הוא לא יכול לתקן את מהלכי הברית. כשהאדם יודע בבירור מאיפה מגיע נקודת הניסיון אז הוא יכול גם לדעת איך להתמודד איתה. כשהאדם לא יודע מהיכן מגיעה נקודת הניסיון אז הוא לא יודע איך להתמודד איתו. דלא כדורות עברו שמעולם עד עולם היה ניסיון באות ברית קודש ניסיון של דורנו. בכל הדורות כולן זה היה ניסיון של מ"ט שערי קליפה שהיה בעולם. הדור שלנו הוא דור של שער הנ' של הקליפה, זה ניסיון שלא היה בימי אבותינו וגם לא עמדו בו כי הוא לא היה.

העומק של הטומאה שנמצאת לא רק בכמות של הטומאה בעולם, אלא בחפצא של המהות שלה היא טומאה שאפשר לעקור אותה רק ממהלכי התמימות שבנפש, לא במהלך של חשבון ולא במהלך של דעת, כי אין דעת וחשבון בשאול שאתה הולך שם, אפשר לעקור אותה רק מכוח גילוי הפנימי שבנפש של "נעשה ונשמע" שעמדו ישראל.

הדברים האלה הם דברים שמושרשים במהלכי עומק הבריאה כולה. "תכתב זאת לדור אחרון" שהדור אחרון עומד בניסיון שלא עמדו אבותינו מעולם.

יתן השי"ת שנזכה להבין את עומק שורש הניסיון, שנזכה להבין את עומק שורש האפשרות לתיקון, ונזכה להשלים ולעשות את זה בפועל בשלימות הבריאה.

משער הנ' של הקליפה. הגלות שבה אנחנו נמצאים השתא זה שער הנ' של הקליפה. אלו הם דברי רבותינו שדברו, ושם אנחנו נמצאים – שער הנ' של קליפה.

אבל בכדי לצאת ממנו אדם צריך לגלות את הנ' שערי בינה נבראו בעולם וכולן ניתנו למשה חסר אחת. ה'אחת' הזו "תחסרהו מעט מאלוקים" זה התמימות והאמונה בהקב"ה זה לא מהלכי הבנה אלא זה מהלכים של תמימות.

יצאה ע"י שער הנ' של הקדושה

מי שרוצה לצאת מהפגם ומשורש הפגם שעוטף את כל העולם כולו, כל העולם כולו כמקשה אחת, דור המבול ויתר על כן נמצאים בדור הזה, העצה היחידה לצאת מזה זה שער הנ' של הקדושה. החזרה למקום הראשון של ה"נעשה ונשמע", תורה שניתנה ליום החמישים, עם ישראל שעמדו בהר סיני ואמרו "נעשה ונשמע", הקדימו את ה"נעשה" ל"נשמע", הם הקדימו את המחשבה הראשונה של דעת והם עשו מחשבה ראשונה של תמימות ואמונה, טיפה ראשונה של המנורה בבית המקדש היא טיפה ראשונה במהלך של יעקב שנוצר מטיפה ראשונה.

הכוח היחידי לצאת מהטומאה שעוטפת את העולם זה רק להתקשר לשורש צורת נתינת התורה כמו שהתקבלה אצל עם ישראל בשורשה. עומק נקודת התמימות "התהלך לפני והיה תמים" ומשם להפיק תורה, מעומק עומק התמימות שם האדם חוזר לברית לתורה שנקראת ברית בין ישראל לאביהם שבשמיים. כל זמן שהאדם לא יחזור לאותו מקור של נתינת התורה שמשם הגיע מהלכי התמימות,

תמימות בדור אחרון

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,

וכן מקובץ שאלות ותשובות

לפי סדר הפרשיות,

יש לשלוח בקשה לכתובת:

bilvavi231@gmail.com

[לקבלת העלון השבועי

והשו"ת דרך הפקס,

יש לשלוח בקשה

למספר הפקס]

03-548-0529

לביהודים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"

ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-0529

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

bilvavi231@gmail.com

שיעורי מורינו הרב שליט"א

מופיעים ב"קול הלשון"

ישראל 073.295.1245

USA 718.521.5231